

стільки на отримання конкретних знань, скільки на формування професійної компетентності, умінь і навичок розумової діяльності, розвиток здібностей особистості, серед яких особлива увага приділяється здатності до навчання, зміну парадигми мислення, умінню переробляти величезні масиви інформації;

• друга випливає з розвитку вимог до якості фахівця, який, окрім задоволення вимог першої тенденції, повинен володіти також здатністю оптимальної поведінки в різних ситуаціях, відрізнятися системністю та ефективністю дій в умовах кризи.

Використання методу кейс-технологій в навчанні студентів правників дозволяє:

- підвищити пізнавальний інтерес до юридичних дисциплін, що вивчаються,
- покращити розуміння правових норм,
- сприяє розвитку дослідницьких, комунікативних та творчих навичок прийняття рішень.

Для того щоб навчальний процес на основі кейс-технологій був ефективним, необхідні дві умови:

- хороший кейс
- певна методика його використання в навчальному процесі.

Головна мета та особливість полягає в тім, що кейси повинні бути правдивими, реалістичними, але не обтяженими деталями, повинні бути пов'язані з матеріалом, що вивчається.

На мій погляд цінність кейс - технології полягає в тому, що вона одночасно не тільки відображає практичну проблему, а й актуалізує певний комплекс знань, який необхідно засвоїти при вирішенні цієї проблеми, а також удало суміщає навчальну, аналітичну й виховну діяльність, що, безумовно, є дієвим та ефективним при реалізації сучасних завдань системи освіти.

Література

1. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика / Упор. О. Сидоренко, В. Чуба. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2001. – 256 с.
2. Концепція Розвитку вищої юридичної освіти в Україні (редакція від 14.10.2009 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>
3. Гребенькова Г. В. Кейс-метод у професійному навчанні [Електронний ресурс] / Г. В. Гребенькова – Режим доступу: <http://www.nmc.od.ua/wpcontent/uploads/2011/01/>
4. Яворська Ж. Ділові ігри та їх роль у підготовці сучасних фахівців / Ж. Яворська // Вісник Львівського Університету. – 2005. – Вип. 19. – С. 67-70.
5. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоєва С. О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 320 с.
6. Ожегова Л. А. Метод case studies как эффективная форма обучения студентов географических специальностей / Л. А. Ожегова // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. - Серия «География». - Том 25 (64). - 2012. - №4. - С.87-96.

УДК 347.67

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ: ОГЛЯД ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ

Жарчук В.А. – викладач

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Безпека в різних її формах постійно присутня у повсякденному житті. Для України, особливо в сучасних умовах, питання ефективного забезпечення безпеки є пріоритетним завданням.

Серед науковців відсутній консенсус щодо розуміння цього складного соціально-політичного й економічного феномену. Отож, проблема безпеки залишається і сьогодні актуальною серед вітчизняних та зарубіжних дослідників юристів та економістів.

Водночас, доводиться констатувати відсутність системності в існуючих підходах до висвітлення безпекових процесів. Донині все ще

не сформовано наукових принципів та підходів щодо пізнання означеної проблематики, не вибудовано логічної, послідовної системи наукових знань, котра б адекватно віддзеркалювала безпеку в її багатовимірності. Такий стан справ відображається і на чинному законодавстві. Воно, хоча і зазнало змін останнім часом, але є далеким від досконалості та змушує науковців визначати поняття безпеки за допомогою дефініції, представлені в Законі України «Про основи національної безпеки України» [1].

Зокрема, в ст. 1 Закону України «Про основи національної безпеки України»

представлено наступне легальне визначення національної безпеки : «захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією, прикордонної діяльності та оборони, міграційної політики, охорони здоров'я, освіти та науки, науково-технічної та інноваційної політики, культурного розвитку населення, забезпечення свободи слова та інформаційної безпеки, соціальної політики та пенсійного забезпечення, житлово-комунального господарства, ринку фінансових послуг, захисту прав власності, фондових ринків і обігу цінних паперів, податково-бюджетної та митної політики, торгівлі та підприємницької діяльності, ринку банківських послуг, інвестиційної політики, ревізійної діяльності, монетарної та валютної політики, захисту інформації, ліцензування, промисловості та сільського господарства, транспорту та зв'язку, інформаційних технологій, енергетики та енергозбереження, функціонування природних монополій, використання надр, земельних та водних ресурсів, корисних копалин, захисту екології і навколишнього природного середовища та інших сферах державного управління при виникненні негативних тенденцій до створення потенційних або реальних загроз національним інтересам [1].

Аналіз представленої вище дефініції дає підстави визначити фінансову та економічну безпеку як невід'ємні складові національної безпеки. На нашу думку, для України на сучасному етапі існують внутрішні загрози, такі як дефіцит бюджету, високі темпи інфляції, знецінення реальної купівельної спроможності фінансових ресурсів, які доповнюються зовнішніми, зокрема, макроекономічними ризиками, зростанням залежності держави та корпоративного сектора від зовнішніх джерел фінансування. Тому, щоб захистити економіку від внутрішніх та зовнішніх дестабілізаторів, потрібно постійно оцінювати рівень їх впливу через систему індикаторів фінансової безпеки, що відображають поточний стан та прогноз розвитку фінансової системи України.

З метою реалізації реформ передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС [2] і Стратегією сталого розвитку «Україна - 2020» [3], а також пріоритетів державної політики національної безпеки Указом Президента України була затверджена Стратегія національної

безпеки України [4].

Аналіз положень чинного законодавства в досліджуваній сфері дає підстави констатувати, що фундаментальною основою економічного розвитку держави є економічна безпека. У Стратегії національної безпеки України розкриті положення економічної безпеки і визначені основні загрози національної безпеки України. Актуальними загрозами національній безпеці у цій сфері на сьогодні є:

Економічна криза, виснаження фінансових ресурсів держави, зниження рівня життя населення:

1. монополюю-олігархічна, низькотехнологічна, ресурсовитратна економічна модель;

2. відсутність чітко визначених стратегічних цілей, пріоритетних напрямів і завдань соціально-економічного, воєнно-економічного та науково-технічного розвитку України, а також ефективних механізмів концентрації ресурсів для досягнення таких цілей;

3. високий рівень «тінізації» та криміналізації національної економіки, кримінально-кланова система розподілу суспільних ресурсів;

4. деформоване державне регулювання і корупційний тиск на бізнес;

5. надмірна залежність національної економіки від зовнішніх ринків;

6. неефективне управління державним боргом;

7. зменшення добробуту домогосподарств та зростання рівня безробіття;

8. активізація міграційних процесів унаслідок бойових дій;

9. руйнування економіки та систем життєзабезпечення на тимчасово окупованих територіях, втрата їх людського потенціалу, незаконне вивезення виробничих фондів на територію Росії [4].

Ключовою умовою нової якості економічного зростання є забезпечення економічної безпеки шляхом:

– деолігархізації, демонополізації і дерегуляції економіки, захисту економічної конкуренції, спрощення й оптимізації системи оподаткування, формування сприятливого бізнес-клімату та умов для прискореного інноваційного розвитку;

– ефективного застосування механізму спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), унеможливлення контролю стратегічних галузей капіталом держави-агресора;

– створення найкращих у Центральній і Східній Європі умов для інвесторів, залучення іноземних інвестицій у ключові галузі економіки, зокрема в енергетичний і транспортний сектори, як інструменту забезпечення національної безпеки;

– забезпечення готовності економіки до відбиття Україною збройної агресії;

– розвитку оборонно-промислового комплексу як потужного високотехнологічного сектору економіки, здатного відігравати ключову роль у її прискореній інноваційній модернізації;

– юридичного захисту в міжнародних інституціях майнових інтересів фізичних і юридичних осіб України та Української держави, порушених Росією;

– підвищення стійкості національної економіки до негативних зовнішніх впливів, диверсифікації зовнішніх ринків, торговельних та фінансових потоків;

– забезпечення цілісності та захисту інфраструктури в умовах кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці, та особливого періоду;

– ефективного використання бюджетних коштів, міжнародної економічної допомоги та ресурсів міжнародних фінансових організацій, дієвого контролю за станом державного боргу;

– стабілізації банківської системи, забезпечення прозорості грошово-кредитної політики та відновлення довіри до вітчизняних фінансових інститутів;

– системної протидії організованій економічній злочинності та «тінізації» економіки на основі формування переваг легальної господарської діяльності та водночас консолідації інституційних спроможностей фінансових, податкових, митних та правоохоронних органів, виявлення активів організованих злочинних угруповань та їх конфіскації [4].

За таких умов, одним із найважливіших елементів економічної безпеки країни в сучасних умовах є фінансова безпека. Без її забезпечення практично неможливо вирішити жодну із проблем, які постають перед країною на внутрішньому і зовнішньому ринках.

У переважній більшості наукових джерел, стосовно безпеки, проводиться вивчення проблем національної безпеки та економічної безпеки держави. Значно менше уваги приділяється дослідженню різних аспектів фінансової безпеки та окремих їх складових.

Фінансова безпека досягається шляхом проведення виваженої фінансової політики відповідно до Національної стратегії. Забезпечення фінансової безпеки - це діяльність

держави і всього суспільства, спрямована на реалізацію загальної національної ідеї, на захист національних цінностей та національних інтересів через підтримку фінансової стабільності внаслідок збалансованості фінансів та фінансових потоків в економіці країни, достатньої ліквідності та наявності необхідних фінансових ресурсів.

Основною фінансової безпеки є стабільність фінансової системи, тобто захищеність держави у фінансовій сфері. Це особливо актуально на сучасному етапі, коли біля 80% економічної діяльності держав світу зосереджено у фінансовому секторі. Враховуючи панівне положення фінансової складової в сучасній економіці, можна характеризувати останню як економіку, що керується в своїй основі через фінансові механізми, за допомогою фінансових важелів і стимулів й у фінансових інтересах.

На наш погляд, довгострокова державна політика у сфері фінансової безпеки потребує чітко визначених концептуальних засад та стратегічних цілей.

Стратегія фінансової безпеки має включати:

1) визначення чітких критеріїв і параметрів фінансової безпеки України;

2) розробку механізмів і заходів ідентифікації загроз фінансовій безпеці та форм їх прояву;

3) встановлення основних суб'єктів загроз, механізмів їх функціонування і впливу на національну фінансову систему;

4) розробку методології прогнозування, виявлення чинників загроз фінансовій безпеці, проведення моніторингу тенденцій і можливостей розвитку таких загроз.

Для реалізації політики у сфері фінансової безпеки важливим є питання координації дій податкової, бюджетної та монетарної політики з метою запобігання їх можливому негативному впливу на таку безпеку. Для формування ефективної системи запобігання загрозам комплексна система забезпечення фінансової безпеки

України має формуватися на таких принципах:

1) сфера відповідальності кожного органу, що діє у сфері фінансової безпеки, має бути чітко визначеною і законодавчо затвердженою;

2) орган державного регулювання й контролю повинен бути операційно незалежним, але підзвітним у виконанні своїх обов'язків і повноважень;

3) орган фінансового регулювання повинен мати відповідні повноваження, включаючи інспектування, розслідування і нагляд, а також належні ресурси для виконання своїх обов'язків.

Таким чином, з метою запобігання актуальним загрозам національній безпеці в економічній сфері мають в Україні мають

здійснюватись економічні реформи, основним змістом яких є створення умов для подолання бідності і надмірного майнового розшарування в суспільстві, наближення соціальних стандартів до рівня держав Центральної і Східної Європи - членів ЄС, досягнення економічних критеріїв, необхідних для набуття Україною членства в ЄС.

Література

1. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 року № 964-IV (редакція від 07.08.2015 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>
2. Угода про асоціацію між Україною та ЄС : Міжнародний документ від 27.06.2014 року (редакція від 30.11.2015 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>
3. Стратегія сталого розвитку «Україна - 2020» : Президента України від 12.01.2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>
4. Стратегія національної безпеки України : Указ Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>

УДК 94(477.43/.44) “19”:28

ВПРОВАДЖЕННЯ АНТИГУМАННОЇ ПОЛІТИКИ БІЛЬШОВИЦЬКОЇ ВЛАДИ НА ПОДІЛЛІ

Колесник О.В. – викладач

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Відкрита військова агресія Кремля проти України, що почалася ще в лютому 2014 року відродила історію військових та релігійних конфліктів між двома державами, у світлі цих подій по-новому залунали заклики до національної ідентичності та незалежності, майбутнього України. З новою силою залунала багаторічна ідея консолідації віруючих навколо одного духовного центру та об'єднання усіх віруючих навколо єдиної помісної української церкви.

Захопивши владу в УРСР, більшовики відразу почали форсувати суцільну атеїзацію суспільства, оголосивши поширення атеїзму своїм чи не єдиним завданням, поступово атеїзація суспільства ставала ключовою ідеологією більшовицького режиму.

Як писав швейцарський дослідник даної проблеми Герд Штриккер: «Більшовики поєднали свою боротьбу за владу й знищення старого ладу з боротьбою проти Російської православної церкви, яка для прибічників діалектичного та історичного матеріалізму була «аргію» ідеологічним супротивником і яку треба було зруйнувати й знищити насамперед, так як вона й після революції, будучи інституційною частиною царської Росії, рішуче захищала старий лад. В основному цей захист виявлявся в антиреволюційній діяльності православних церковних представників за кордоном і в областях, що перебували під контролем Білої армії, а також постійно тією чи іншою мірою проявлявся вже за панування радянської влади.

Тому багато єпископів — першим було вбито 12 (25).І.1918 року митрополита Київського Володимира (Богоявленського) — і тисячі священників, монахів, монашок і мирян були піддані репресіям аж до розстрілу й вражаючих своєю жорстокістю убивств». [8, с. 37]

Такі рішення та дії радянської влади були узаконені в декреті РНК РРФСР від 23 січня 1918 року «Про відокремлення церкви від держави і школи від церкви» та аналогічному декреті Тимчасового робітничого селянського уряду України від 19 січня 1919 року [6, с. 229]

«Ідеологом» проведення даної політики стала Всеросійська надзвичайна комісія у боротьбі з контрреволюцією. Голова цієї комісії Фелікс Дзержинський підкреслював, що саме цей каральний орган повинен відігравати провідну роль у руйнуванні церкви. Як він сам зазначав: «Церква розвалюється, і цьому процесу потрібно посприяти, але в жодному разі не відроджувати її в оновленій формі. Тому церковну політику розвалювання церкви повинна вести ВНК (рос. ВЧК), а не будь – хто інший. Офіційні чи напівофіційні відносини партії з попами недопустимі. Наша ставка робиться на комунізм, а не на релігію. Лавірувати повинна лише ВНК» з єдиною метою розкладання духовенства. Зв'язок, який би він не був, з попами інших національностей кине на партію тінь...» [7, с. 24]

Як і на всій території УРСР, на Поділлі першим заходом «молодої» влади щодо втілення даного декрету стало позбавлення її статусу юридичної особи, тобто вести будь –